

Beroepscode voor de verzorging *Casussen Kraamzorg*

Kraamzorgcasussen bij de Beroepscode voor de verzorging
(2^e geheel herziene druk 2009)

Kraamzorgcasussen bij de Beroepscode voor de verzorging

Dit document bevat praktijkvoorbeelden uit de kraamzorg bij de beroepscode voor de verzorging. Deze praktijkvoorbeelden kunnen, naast casussen uit het eigen werk, gebruikt worden bij het leren toepassen van de beroepscode en helpen daarmee de beroepscode levend te houden. Een beroepscode krijgt en behoudt namelijk pas echt waarde, wanneer (kraam)verzorgenden zich de inhoud van de code eigen maken.

De beroepscode als steun bij de beroepsuitoefening

Als kraamverzorgende wordt van je verwacht dat je je taken deskundig en professioneel uitvoert. Je draagt de verantwoordelijkheid voor het bieden van verantwoorde zorg en ondersteuning. Daarbij sta je vaak voor lastige keuzes en vragen.

De Beroepscode voor de verzorging, geschreven door Sting, biedt richtlijnen om de eigen handelswijze en die van collega's te toetsen. Het is een belangrijke steun bij een verantwoorde beroepsuitoefening.

De Beroepscode voor de verzorging is te bestellen via www.sting.nl/producten/publicaties of via www.elseviergezondheidszorg.nl.

Uitgangspunten met betrekking tot de beroepsuitoefening

1.1 Als kraamverzorgende ben ik persoonlijk verantwoordelijk voor mijn handelen, bejegening en gedrag.

Casus

In het gezin waar ik werk staat het bed van de kraamvrouw niet op klossen. Dit vind ik ook onzin. Ik zit op de rand van het bed als ik instructie geef over de borstvoeding. Bovendien, thuis maak ik mijn bed toch ook op terwijl het niet op klossen staat? Morgen word ik afgelost.

1.2 Als kraamverzorgende houd ik de kennis en vaardigheden op peil die nodig zijn om mijn functie goed uit te oefenen.

Casus

Onze werkgever heeft besloten om dit jaar geen bijscholing voor kraamverzorgenden te organiseren. Zo kan er meer geld naar de directe zorg. Eigenlijk heb ik behoefte aan bijscholing. De cliëntsituaties worden steeds moeilijker.

Casus

Het aanleggen van de baby gaat me niet altijd even goed af. Ik heb er moeite mee dit te bekennen. Ik vind dat ik afga als ik om begeleiding vraag.

1.3 Als kraamverzorgende verricht ik alleen handelingen die binnen mijn deskundigheid vallen.

Casus

De hielprik wordt in het vervolg door de kraamverzorgster uitgevoerd. We hebben hiervoor een instructie van één middag gehad. Na deze middag voelde ik me niet bekwaam genoeg om deze handeling uit te voeren, toch wordt er me gerekend dat ik het ga doen. Mijn leidinggevende zegt dat zij het de eerste keren ook eng vond om te doen, ik moet er volgens haar gewoon doorheen.

Casus

Eén van mijn kraamvrouwen heeft haar dementerende vader in huis. Wanneer ik binnenkom is de kraamvrouw over haar toeren. Haar vader heeft diarree en zichzelf bevuild. Ze vraagt of ik hem wil douchen. Ze heeft de wijkzorg al gebeld, zij kunnen pas over twee uur komen.

1.4 Als kraamverzorgende neem en/of ondersteun ik initiatieven die bijdragen aan de ontwikkeling van het beroep.

Casus

In de kraamzorg verandert er regelmatig iets. Onze organisatie biedt daarom regelmatig thema-avonden aan die je echter in eigen tijd moet bezoeken.

2 De kraamverzorgende in relatie tot de cliënt

2.1 Als kraamverzorgende discrimineer ik de cliënt niet op etnische afkomst, leeftijd, geslacht of seksuele geaardheid, levensbeschouwing en politieke overtuiging, leefwijze, sociale positie of aard van de (gezondheids)problemen.

Casus

Ik krijg bij het kraamgezin iedere keer hun afkeur over allochtonen te horen. Ik vind dat lastig en heb de kraamvrouw gevraagd hier niet met me over te spreken. Hierna lijkt het wel of ze steeds vaker over het onderwerp begint. Ik heb geen zin meer om kraamzorg te verlenen.

Casus

Ik werk in een kraamgezin waar de moeder ondanks haar ernstige handicap toch voor een kindje heeft gekozen. Ik heb daar moeite mee, welke toekomst kan zij haar kind bieden?

2.2 Als verzorgende verleen ik zorg die bijdraagt aan de kwaliteit van leven van de cliënt.

Casus

Ik werk in een gezin waar de kraamvrouw niet gezond eet. Ze haalt dagelijks patat of pizza, eet wit brood, waar voornamelijk jam of pindakaas op gaat. Omdat ze borstvoeding geeft, vind ik het belangrijk dat zij andere voedingsstoffen binnenkrijgt. Hier wil ze niets van horen.

Casus

Ik werk in een gezin waar niet gezond gegeten wordt. De oudere kinderen krijgen veel zoetigheid en chips en zitten voornamelijk voor de televisie. Nu er zoveel aandacht is voor overgewicht voel ik me hier verantwoordelijk voor, maar ik weet niet goed hoe ik dit moet aanpakken.

2.3 Als kraamverzorgende informeer ik de cliënt op begrijpelijke wijze over alles wat met de zorg te maken heeft.

Casus

Mijn kraamvrouw is ongerust. Ze denkt dat haar baby het syndroom van Down heeft en vraagt naar mijn mening. Ik denk het ook, maar het is niet aan mij hier iets van te zeggen. Ik heb de verloskundige al stiekem gebeld zodat de kraamvrouw het gesprek niet kon horen. Zij heeft pas vanavond tijd om langs te komen.

2.4 Als kraamverzorgende verleen ik zorg na instemming van de cliënt.

Casus

De baby is vanochtend suffer en geler dan de voorgaande dagen. Van de kraamvrouw mag ik naar huis, ze zegt dat de baby goed drinkt en ze redden het wel. Ik zeg dat ik wil wachten tot de volgende voeding om te zien hoe de baby drinkt. De kraamvrouw wil hier niets van weten. Nu zeg ik toch maar dat ik ongerust ben en wil overleggen met de verloskundige. De kraamvrouw reageert geïrriteerd, ze wil dat ik ga. Ik word min of meer de deur uitgewerkt.

Casus

In de koelkast staat afgekolfd borstvoeding. Deze staat al meer dan twee dagen. Ik weet dat ik geen toestemming krijg om het weg te gooien, als ik het vraag.

2.5 Als kraamverzorgende stel ik in de zorgverlening de belangen van de cliënt centraal.

Kraamzorgcasussen bij de Beroepscode voor de verzorging

(2^e geheel herziene druk 2009)

Casus

Mijn kraamvrouw (alleenstaand) heeft haar tweede kind gekregen. Joost van drie is erg druk en onhandelbaar. Wanneer ik met hem naar de speeltuin ga, wordt hij rustiger. Zodra hij thuis komt is daar niets meer van te merken. Het is prachtig weer, ik ga vanavond naar de camping en wil Joost best meenemen voor een nacht, zodat de kraamvrouw zich op de baby kan concentreren en tot rust kan komen. Zij vindt het een ontzettend goed idee!

2.6 Als verzorgende zorg ik dat er een zorgrelatie met de cliënt tot stand komt.

Casus

Het klikt niet met mijn kraamgezin, dat heb ik nog nooit meegemaakt. Ik merk dat ze zich niet op hun gemak voelen bij me. Ik gun hen een fijne kraamtijd en wil geen spelbreker zijn, wat nu?

2.7 Als verzorgende werk ik samen met de cliënt (en zijn naasten).

Casus

De honden van de kraamvrouw zijn erg onrustig. Toen ik vroeg hoe dat komt, vertelde ze dat zij ze iedere dag ruim een kwartier laat rennen in het bos wat dichtbij het huis ligt. Zij heeft haar best gedaan iemand anders te vinden, dit is niet gelukt. Zij vraagt nu of ik dit alsjeblijft wilt doen, ze wordt gek van het gedraai van de honden en voelt zich schuldig. Ik heb geleerd dat ik vraaggericht moet werken, dit hoort hier volgens mij bij, of niet?

Casus.

De kraamvrouw geeft borstvoeding. Dit verloopt nog wat moeizaam. De moeder van de kraamvrouw komt dagelijks langs en adviseert haar telkens te stoppen met de borstvoeding. Zij zegt dat zij vroeger ook geen borstvoeding kon geven en dat het haar dochter ook niet zal lukken. Ook gaat ze tegen ieder advies in dat je geeft.

De kraamvrouw luistert gelukkig naar jou maar je ergert je steeds meer aan haar moeder.

2.8 Als kraamverzorgende zet ik mij er voor in dat met het zorgplan op verantwoorde wijze wordt omgegaan.

Casus

De zus van de kraamvrouw is verpleegkundige. Zij pakt het zorgdossier om het te lezen. De kraamvrouw ligt te slapen, ik weet dat zij niet wil dat de haar zus het zorgplan leest. Als ik erom vraag (ik wil de rapportage doen), zegt de zus dat ik maar even moet wachten.

Casus

Ik heb de kraamvrouw gevraagd om poep- en plasluiers te noteren in het zorgplan. De kraamvrouw vindt het bijhouden van het zorgplan onzin.

Casus

Jeroen van vier wil overal in kleuren en krassen, ook in het kraamdossier. De kraamvrouw vindt het grappig dat hij op die manier ook zijn bijdrage levert. Bovendien neemt ze het zorgdossier niet echt serieus, de verloskundige heeft er ook nog niet in gekeken.

2.9 Als kraamverzorgende ga ik zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie van en over de cliënt.

Casus

Ik krijg bij het kraamgezin allerlei verhalen te horen over de criminele activiteiten van een broer. De verhalen worden met veel bravoure verteld. Zij keuren de activiteiten van broerlief niet af. Integendeel . . . Ik krijg het steeds moeilijker met deze situatie en voel me bijna

Kraamzorgcasussen bij de Beroepscode voor de verzorging

(2^e geheel herziene druk 2009)

medeplichtig. Vanwege de privacy van de cliënt heb ik het niet ingebracht in de teambespreking.

Casus

In ons dorp wordt veel gesproken over het gezin waar ik kraam. De kraamvrouw heeft me verteld dat een huisvriend de vader van het kind is en niet haar partner. Als je thuis komt vraagt je man hoe het precies zit.

2.10 Als verzorgende respecteer en bescherm ik de privacy van de cliënt.

Casus

Mijn kraamvrouw heeft een moeilijke tijd achter de rug. Ik merk dat ze veel steun heeft aan haar buurvrouw, die komt dagelijks langs. Ze voeren echter zoveel vertrouwelijke gesprekken dat ik mijn werk niet goed kan doen. Ik kan steeds de kamer van de kraamvrouw niet binnen omdat ik ze dan overduidelijk stoort.

2.11 Als kraamverzorgende maak ik geen misbruik van de afhankelijke positie van de cliënt.

Casus

We hebben als team afgesproken geen geschenken aan te nemen van cliënten, maar daar stond ik vanmiddag weer met een prachtig boeket van zeker 25 euro in mijn handen. Ik kon het niet weigeren.

2.12 Als kraamverzorgende heb ik het recht om op grond van mijn levensovertuiging te weigeren mee te werken aan bepaalde handelingen.

Casus

Mijn collega geeft geen informatie over de PKU/CHT prik vanuit haar levensovertuiging.

2.13 Als kraamverzorgende kan ik mijn grenzen aangeven bij grensoverschrijdend gedrag van de cliënt.

Casus

Geloof het of niet, in mijn kraamgezin gaan 's morgens na de koffie de pornodvd's aan. Ik werk daar zeer onprettig.

3. De kraamverzorgende in relatie tot collega's

3.1 Als kraamverzorgende werk ik professioneel samen met teamgenoten andere professionals en mantelzorgers.

Casus

De verloskundige komt langs om hechtingen te verwijderen. Ik heb alle spullen die hiervoor nodig zijn klaargelegd. Als de verloskundige klaar is laat zij alles wat ze gebruikt heeft liggen. Ik heb al een paar keer gezegd dat dit niet de bedoeling is, maar er verandert niks. Ik wil er geen ruzie over maken maar de samenwerking wordt er niet beter op.

Casus

Bij mijn kraamvrouw loopt de borstvoeding niet goed vanwege tepelkloven. De verloskundige heeft tepelhoedjes geadviseerd. Op de lactatiecursus werden tepelhoedjes juist afgeraden. Ik vertel dit aan de verloskundige maar zij blijft bij haar standpunt, tepelhoedjes dus!

3.2 Als kraamverzorgende werk ik samen met collega's aan kwaliteit 'op de werkvloer'.

Casus

Ik los mijn collega af. De kraamvrouw klaagt over de verzorging van mijn collega. Zij probeert mij uitspraken over de manier van werken van mijn collega te ontlokken. Ik ben het met een aantal van haar punten wel eens.

3.3 Als kraamverzorgende ben ik bereid om voor een collega tijdelijk werkzaamheden over te nemen.

Casus

Mijn collega is een jaar geleden bevallen van een doodgeboren kindje, zij is weer aan het werk, maar ze ziet erg op tegen het verlenen van partusassistentie. Onze leidinggevende vindt dat zij 'er maar doorheen moet', het is immers een jaar geleden. Zij heeft mij nu gevraagd of ze me mag bellen als ze opgeroepen wordt voor een partus.

3.4 Als ik als kraamverzorgende bij collega's of andere beroepsbeoefenaren gedrag opmerk waarmee zij de cliënt schade kunnen toebrengen, zet ik mij in voor maatregelen ter bescherming van de cliënt.

Casus

Deze week heb ik mijn collega afgelost bij een kraamvrouw. Ik kwam erachter dat zij de hechtingen niet had gecontroleerd. Althans, ik kon hier niets over terugvinden in de rapportage.

3.5 Als kraamverzorgende steun ik beroepsgenoten die zich volgens de beroepscode willen gedragen, maar daarbij problemen ondervinden.

Casus

Eén van mijn collega's is nogal kritisch. Zij hamert er steeds op dat we als collega's op één lijn moeten zitten met betrekking tot borstvoedingsadviezen. Andere collega's vinden dat ze zeurt en negeren haar.

4 De kraamverzorgende in relatie tot de samenleving

4.1 Als kraamverzorgende ben ik medeverantwoordelijk voor voorwaarden voor een verantwoorde beroepsuitoefening.

Casus

Eens in de twee maanden hebben we teamoverleg. Ik vind dat er vaker overleg moet zijn. Ik kom regelmatig lastige situaties in gezinnen tegen waarover ik met mijn collega's zou willen praten.

4.2 Als kraamverzorgende draag ik binnen het domein van de verzorging bij aan de bevordering van de volksgezondheid.

Casus

Door personeelstekorten krijgen kraamgezinnen momenteel niet het aantal uren die ze nodig hebben. Ik heb hier moeite mee, ik schiet voortdurend tekort in de voorlichting en zorg die ik kan geven.

4.3 Als kraamverzorgende draag ik ertoe bij dat de ter beschikking staande middelen op rechtvaardige en verantwoorde wijze gebruikt worden.

Casus

Mijn kraamgezin krijgt meer uren zorg dan nodig blijkt. Ik kan hier even lekker bijkomen. Het is de afgelopen weken zo druk geweest.

4.4 Als kraamverzorgende zet ik mij in voor arbeidsvoorwaarden en - arbeidsomstandigheden die in overeenstemming zijn met de waarde van het beroep.

Casus

Ik werk in een kraamgezin waar het werkmateriaal niet in orde is: het snoer van de strijkijzer is deels gesmolten, onder de wasmachine ligt een plas water, ik kan in het hele huis maar één vaatdoekje vinden, et cetera. De kraamvrouw vindt dat ik moeilijk doe: 'Alles doet het toch', zegt ze.

4.5 Als kraamverzorgende werk ik niet mee aan (commerciële) activiteiten die de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en geloofwaardigheid van mijzelf en de beroepsgroep aantasten.

Casus

Een collega houdt in haar vrije tijd Tupperware demonstraties. Ze maakt er geen geheim van dat ze hiervoor actief werft onder de kraamgezinnen (en hun bezoek!) waar ze werkt.